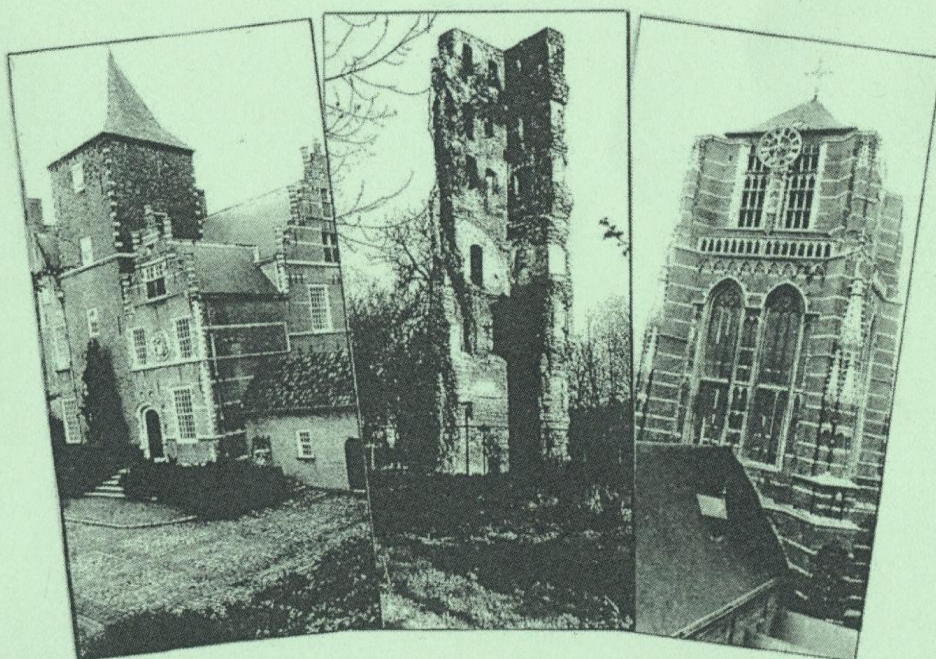

HEEMKUNDEKRING DE HEERLIJKHEID OOSTERHOUT

2014

nr 4

Ledenblad van heemkundekring

“DE HEERLIJKHEID OOSTERHOUT”

38^e jaargang, nummer 4

2014

	pag.:
Inhoud van dit nummer	1
Martin van Halderen en Ad van Groesen Op de koffie bij	2
Nico Bekers Luxor Cinema en Theater	6
Piet van Beek Oosterhoutse jongens in dienst	28
Colofon	42

Niets uit deze uitgave van de heemkundekring mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder de schriftelijke toestemming van de auteur.

Op de koffie bij

Al is het Weekblad Oosterhout ons voor geweest met een artikel van Hans v. d. Prijt over Ad en Agatha Broekhoven, voor de Oosterhouders bekend van de winkel '1001 Artikelen' in de Zandheuvel en zagen we ook een artikel van Nicole Andries in het Dagblad De Stem, toch willen wij met een 'Op de koffie.... –gesprek' Ad en Agatha ook in ons verenigingsblad.

Dit ook om andere gegevens te leren kennen dan in de bovengenoemde bladen werden belicht.

Nadat wij bij de woning van Ad en Agatha, ze wonen op een steenworp afstand van de winkel, hadden aangebeld was er al gauw koffie in de maak en kon dit interview starten.

Wij zijn er vooral benieuwd naar hoe het allemaal is begonnen.

Ad vertelt, Opa Broekhoven woonde in de St. Josephstraat en was aannemer.

Vader van Ad was Antonius Johannes Broekhoven en bouwde scholen en boerderijen.

We hebben het dan over ongeveer het jaar 1948. Het pand aan

de Kloosterstraat stond te koop en dat had vader nodig voor opslag van bouwmaterialen en bouwgereedschap.

Van daaruit werd grind en zand per kruiwagen verkocht en cement in zakken.

Als nevenactiviteit werd een winkel begonnen.

Moeder begon, eveneens in 1948 met de winkel in huishoudelijke artikelen. De winkel werd uitgebreid, telkens werd een kamer erbij genomen.

Het pand Klappeijstraat 80 hoort er ook bij, het behoorde tot hetzelfde perceel.

Vader werkte veel voor Intergas, betonfundering maken voor verdeelkasten en nam meest kleine bouwklassen aan.

In de winkel kwam een wand met bouwmaterialen en gereedschappen en bv. meubelbeslag.

Naast gereedschap is er speelgoed bijgekomen (speelgoedtreinen en modeltreinen, modelbanen voor race- autootjes).

Ook serviesgoed en luxe- artikelen kwamen erbij, maar dit is later weer afgestoten (Blokker en dergelijke winkels kwamen op).

Tijdelijk werden Kerstartikelen, vuurwerk en Carnavalsartikelen verkocht.

Een hal van 16.00 bij 4.00m. werd bijgebouwd voor gereedschaps-winkel met daarachter magazijnruimte, waardoor op den duur +/- 960 m² winkeloppervlak ontstond.

Wat was de "drive" om dit zo voor elkaar te krijgen?

Eigenlijk een logisch vervolg, het verder uitbouwen van wat er al was. Inspelen op wat een doe-het-zelver nodig had.

Door op de behoeften van de klant in te spelen en gevoel voor een branche te krijgen, het verkopen van allerlei gereedschappen, maar ook onderdelen in losse verkoop, schroeven en spijkers in alle maten en dit niet in massaverpakkingen.

Ook Agatha was betrokken bij de winkel om de klanten te helpen en heeft kennis van allerlei zaken.

De 1001 artikelen, wat een "symbolisch" getal is, bestaat nu in werkelijkheid uit meer dan 22.000 artikelen, tegenwoordig is dit met de computer eenvoudig te tellen.

De vakkennis, nodig bij de advisering van de klanten heeft Ad zichzelf allemaal aangeleerd. Zelf cilinders van sloten repareren zonder de apparatuur of gereedschappen daarvoor, deze kwamen pas later.

Met het zelf openen van de te repareren cilinder leer je wel de opbouw, het moet een hobby zijn om erachter te komen hoe iets in elkaar zit en net zo lang doorgaan tot het weer functioneert.

De meeste interesse van Ad gaat uit naar racen (doet hij nog steeds) maar ook naar alle reparaties waarbij het willen weten hoe iets werkt. Voor het eerste zal Ad meer tijd krijgen, het tweede zal hij gaan missen.

Ad en Agatha hebben het nu nog drukker door de opheffing van de zaak en de zakelijke aspecten van de beëindiging hiervan. Het afbouwen is een proces.

Maar daarna zal er meer tijd zijn voor de hobby's of om rustig de krant te lezen en voor een praatje bij de koffie, al of niet

terugkijkend op een Oosterhouts stukje onderneming waaraan helaas een einde komt. De zaak wordt definitief gesloten, er zijn geen opvolgers en er hebben zich geen kandidaten gemeld om de zaak over te nemen.

Zo een winkel met deze service en klantvriendelijkheid komt nooit meer terug, alweer een stukje historisch erfgoed verdwenen uit ons mooie Oosterhout.

Ad en Agatha, bedankt voor de koffie en over enkele weken gaan jullie van een welverdiende rust genieten, al zal dat voor jullie nog even moeten wennen.

Martin van Halderen en Ad van Groesen.

Luxor Cinema en Theater

Enkele artikelen, gepubliceerd in de Nieuwe Tilburgsche Courant, die betrekking hebben op Luxor Theater in Oosterhout

Deze artikelen heb ik gevonden op de site van de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, www.delpher.nl. Op deze site, met onder andere 8 miljoen kranten pagina's en nog steeds uitgebreid wordt, zijn ook artikelen over Oosterhout te vinden.

De Tilburgsche Courant van 15 juni 1935 meldde:

Woensdagavond draaide in de Luxor bioscoop de film 'de groote Deutsche Jugend Kraft'. Op deze avond, georganiseerd door de 'R.K. Sportcentrale Oosterhout', was nagenoeg de gehele Oosterhoutse geestelijkheid, evenals het bestuur van de 'Diocesane Katholieke voetbalbond' aanwezig.

Het eerste deel van de film ging over de opkomst van de sport en de uitoefening hiervan met behoud van het Katholieke gedachtengoed. In het tweede deel kwamen de jaarlijkse sportdemonstraties, met deelname van alle takken van sport, aan bod.

Na afloop van deze film hield de Eerwaarde Heer van Lierop een pleidooi voor de Nederlandse Katholieke sportbeweging. Hierna werden nog enige kleine filmpjes vertoond.

Na afloop was er een dankwoord aan de heer Peeters voor zijn inzet voor de Katholieke sportbeweging.

Uit de Tilburgsche Courant van 19 november 1936:

'Snoeplustige lange vingers'

In de Luxor bioscoop te Oosterhout draaide deze week de film 'Alleen op de wereld'.

Tijdens de pauze gingen een paar jongens bij winkels aan de Leijzenhoek snoep kopen. Daar het na 8 uur was mocht er niet meer verkocht worden en stuurde winkeljuffrouw ze zonder snoep weg. Toen de

jongens weg waren mistte ze een doos met snoep. De gewaarschuwde agenten Akkermans en Schoonen gingen naar de bioscoop en namen de vermoedelijke daders mee. Op het bureau vielen ze al spoedig door de mand en zaten zij niet *'in alleen op de wereld, maar alleen in een hokje'*.

Het bestaat uit beelden van de films die in de jaren 40/50 werden gedraaid. Ook wordt iets verteld over Pietje van de Bioscoop en in de bioscoop werden ook andere dingen gedaan zoals toneelvoorstellingen en muziekuitvoeringen.

In 1941 werd de oude zaal afgebroken en verrees het Luxor Theater, dat meer gericht was op filmvoorstellingen.

Naast dansen is de film ook na de oorlog populair bij de jeugd.

De notabelen van Oosterhout zien de film als een bedreiging voor de goede zeden. In november 1946 wordt een plaatselijke commissie van toezicht ingesteld met daarin geestelijken, gemeenteraadsleden en de gemeentesecretaris. De vooroorlogse katholieke nakeuring van films, die nationaal al zijn goedgekeurd, keert terug. Vooral nieuwe bioscoopexploitanten worden met argusogen gezien.

Wanneer M.J. van Wely-Luxemburg, die met haar man een rondreizende bioscoop exploiteert, in 1948 een vergunning aanvraagt voor filmvertoning in café De Nijs, keurt de commissie het plan af. Argument het café voldoet niet aan de eis tot gescheiden toiletten.

Er vinden niet alleen filmvoorstellingen plaats in het Luxor Theater. Van tijd tot tijd werden er ook toneelstukken opgevoerd en muzikale voorstellingen gehouden maar hoofdzakelijk werden er films vertoond. Hieronder volgt een keuze uit de films die in de jaren 40/50 werden vertoond.

Bekende filmsterren als: Marlene Dietrich, John Wayne, Dick Foran, Eva Bartok, Gina Lollobrigida, Romy Schneider en Maria Schell.

Periode 1940-1944

Tijdens de oorlogsjaren mochten er alleen door de Duitsers toegelaten films worden vertoond. Het waren over het algemeen films met Duitse acteurs.

<p>Luxor Theater HOTEL KOPPELPAARDEN TEL. 3 OOSTERHOUT</p> <p>Van Zaterdag 1 t/m Maandag 3 Februari MARIANNE HOPPE en WILLY BIRGEL IN „Congo Expres” met BENE DELTGEN, HERMANN SPEELMANS MAX GILSTORFF</p> <p>Een romantische avonturenfilm die U spelend in een sfeer van boeiende spanning en hevige conflicten Regie: EDUARD VON BORSCHOW</p> <p>Aanvang: Zondag 3.15 uur - 5.30 en 8 uur Overige dagen 8 uur</p> <p>Volgende week: LILY BOUWMESTER in „MORGEN GAAT HET BETER”</p>	<p>Luxor Theater HOTEL KOPPELPAARDEN TEL. 3 OOSTERHOUT</p> <p>KERMISPROGRAMMA Vrijdag 15, Woensdag 20 en Donderdag 21 Aug.</p> <p>VIJANDEN (BENDE) (Tobis-film) Met Brigitte Hornay en Willy Birgel Een aangrijpend filmwerk van Viktor Tourzsoy Meesterlijk spel. Realistische inhoud. Toegang 15 per</p> <p>Van Zaterdag 16 tot en met Dinsdag 19 Aug.</p> <p>De trouwelooze Eekhart (Der ungetreue Eekhart) (Tobis-film) Een verrukkelijk meesterwerk waarbij U zich moet zult lachen met Theo Lingon, Hans Moser, Leticia Engelisch. Toegang alle leeftijden.</p> <p>Aanvang Vrijdag en Zondag om 5 en 8 uur Overige dagen om 8 uur.</p>
---	---

1941

Het overzicht van de films en de data met jaartal en de dagen dat de film vertoond werd zijn afgeleid uit de publicaties in het Dagblad van Noord Brabant.

- 20-09-1941: Haar Privé secretaris, 20 en 21 september en Boefje 22 t/m 24 september
- 26-09-1941: De Postmeester met Heinrich George. In het Duits De Postmeister.

- 04-10-1941: Dansmeisjes met Carola Höhn, zaterdag en zondag, Levensspiegel met Paula Wessely maandag t/m woensdag
- 18-10-1941: Op zaterdag en zondag Vorstentragedie met Zarah Leander en maandag t/m woensdag Butterfly met Maria Cebotari
- 24-10-1941: Jud Süsz
- 15-11-1941: Hartstocht met Olog Tsechchowa

Hertstocht**Attentie Spionage**

- 11-1941: 22 en 23 november Je hebt 't of je hebt 't niet met Hans Moser en op 24 t/m 26 november De Zigeunerbaron met Adolf Wohlbrück
- 06-12-1941: Op 6 t/m 8 december Prima Donna met Zarah Leander en op 9 t/m 11 december De Getemde Draak met Adele Sandrock
- 13-12-1941: Een Leven Lang met Paula Wessely, op 13 en 14 december Savoy Hotel 217 met Hans Albers
- 19-12-1941: De Geprolongeerde Echtgenoot van Heinz Rühmann
- 31-12-1941: 1 en 2 januari Frederic de Groote met Otto Gebühr en 3 en 4 januari Een Leven vol muziek met Willy Fritsch
- 10-01-1942: 10 en 11 januari D 111 88 met Herman Braven en op 12 en 13 januari De Onweerstaanbare met Anny Ondra
- 31-01-1942: Attentie Spionage 31 januari en 1 februari, op 2 t/m 4 februari Renate in het kwartet
- 07-02-1942: Theo op het huwelijkspad 7 en 8 februari en 9 t/m 11 februari Capriolen
- 14-02-1942: Op 14 en 15 februari Inspecteur Eyk en op 16 en 17 februari Frau Luna

- 21-02-1942: Liefde kent geen grenzen 21 en 22 februari, Luchtkastelen op 23 t/m 25 februari
- 07-03-1942: De drie Codonas op 7 en 8 maart, De Oester Princes op 9 t/m 11 maart
- 11-04-1942: Op 11 en 12 april Voor Duitschland Start met Willy Birgel en van 13 t/m 15 april Het Gouden Masker met Albert Mattenstock
- 18-04-1942: Op 18 en 19 april Cadetten met Mathias Wieman en 20 t/m 22 april De Heerscher met Emil Jannings
- 11-07-1942: 11 en 12 juli Pepijn de Korte met Heinz Rühmann en 13 en 14 juli Schoonpapa knapt 't op met Hans Moser
- 17-07-1942: 18 en 19 juli Het Vlamvend Woud met Hansi Knoech en 20 en 21 juli De Verstokte Vrijgezel met Theo Lingem

Boefje

Quax in Afrika

- 08-08-1942: 8 en 9 augustus Quax de Brokkenpilot met Heinz Rühmann 10 en 11 augustus Haremgeheimen met Imperio Argentina
- 09-10-1942: Polygoon 's Film variété op 10 en 11 oktober, de film Marionetten met Benjomino Gigli op 12 en 13 oktober

- 16-10-1942: 17 en 18 oktober Kameraden op zee met Theodoor Loos 19 en 20 oktober Menschen, dieren, sensaties met Harry Piel
- 17-03-1942: De Zweedsche Nachtegaal met Ilse Werner en Karl Ludwig Diehl
- 13-11-1942: 14 en 15 november Dijk in gevaar met Hans Söhnker en 16 en 17 november Pygmalion met Lily Bouwmeester

Een scene uit de film Amsterdam bij nacht

- 18-12-1942: 19 en 20 december: 's Avonds op de heide met Magda Schneider en op 21 en 22 december Amsterdam bij nacht met Piet Köhler
- 17-04-1943: Van 17 t/m 19 april De Pelsjagers van het hoge noorden met René Deligen en 20 en 21 april Overschotje
- 24-04-1943: Op 24 en 25 april Twee meisjes en een man met Hilde Krahl op 26 t/m 28 april Janssens tegen Peeters

- 01-05-1943: 1 t/m 3 mei Jaloezie op bestelling met Geraldine Katt en op 4 en 5 mei Voor den politierechter met Hans Moser
- 21-08-1943: 20 t/m 23 augustus Circusbloed met Leny Marenbach, Rudolf
- Prack en Paul Kemp en op 24 t/m 26 augustus De Muilkorf met Ralf Arthur Roberts, Paul Henkels en Will Quadflieger
- 6-11-1943: Op 6 t/m 8 november Ik pas wel op je vrouw met Heinz Rühmann en Lil Adina op 8 en 10 november Meisjes die alles weten met Magda Schneider en Rudolf Platte
- 13-11-1943: 12 t/m 15 november Een Liefdesgeschiedenis met Assia Noris en op 16 en 17 november Een Scheidingsreis met Hertha Feiler en Rolf Weih
- 22-01-1944: vrijdag, zondag, maandag en dinsdag: Een kleurenfilm met als titel Het Bad in de schuur met Heli Finkezeiler en Will Dohm
- 31-01-1944: Tot en met maandag Lach den Paljas, met Paul Hörbiger, Monika Burg, Benjamino Gigli dinsdag en woensdag: Onzichtbare Ketenen met Alida Valli en Carlo Ninchi

Vanaf 1945

Films uit 1946 en 1947

Films uit 1948 en 1949

LUXOR THEATER Oosterhout Tel. 339 30-10-48		Luxor Theater Oosterhout Tel. 339 PAASPROGRAMMA	
Van Vrijdag 29 t/m Zondag 31 October	Van Maandag 1 t/m Donderdag 4 November	ZATERDAG 16, ZONDAG 17 (1e Paasdag) en DONDERDAG 21 APRIL	Van MAANDAG 18 (2e Paasdag) tot en met WOENSDAG 20 APRIL
 <p>TRACY ROONEY</p> <p><i>de grootste en het merkbaarste film ooit gemaakt in de laatste jaren...</i></p> <p>MARKET VAN JONGENSSTAD</p> <p>TOEGANG 14 JAAR</p>	 <p>de COBRA AFGOD MARIA MONTEZ IGN HALL SABU</p> <p>CORZA WOMEN</p> <p>TECHNICOLOR</p> <p>REGIE: ROBERT SODMAN EEN UNIVERSAL FILM</p> <p>TOEGANG 14 JAAR</p>	 <p>LIEVE HEER JOZEF</p> <p>FRANK SINATRA GENE KELLY</p> <p>JOHN FORD</p> <p>TOEGANG 14 JAAR</p>	 <p>Wen heb bleef stijf klinken</p> <p>EDDY LOTHAR</p> <p>WASSEY</p> <p>Regie: Mitchell Chouard EEN UNIVERSAL FILM</p> <p>TOEGANG 18 JAAR april '49</p>
Dagelijks 8 uur. Zondag en Maandag (Afterschool) 4.30 - 7 - 9 uur		DAGELIJKS 8 UUR - 1e PAASDAG 4. - 6.30 - 9 UUR 2e PAASDAG 4.30 - 6.45 - 9 UUR	

Films vertoond in het Luxor Theater uit 1950, 1951 en 1955

LUXOR THEATER Oosterhout Tel. 339 Van Vrijdag 20 tot en met Zondag 22 Januari	LUXOR THEATER - Oosterhout, Tel. 339 Maandag 5 November om 8 uur SPECIALE FILMVOORSTELLING
het Onstuimige Blondje (INCENSEBY BLONCH)	 <p>Faust en de Duivel</p> <p>TOEGANG 18 JAAR 3-11-51</p> <p>Plaatsbespreken: Zondag 4 November van 11 tot 12 uur</p>
met Betty Hutton - Arturo de Cordova Barry Fitzgerald en Albert Dekker	
Van Maandag 23 tot en met Woensdag 25 Januari	
De Wreker (THIS GUY FOR HIRE)	
met Vanonda Lake Alan Ladd - Robert Preston	
ZONDAG 22 Januari om 2.30 uur	
Stratjongens (THEY'RE BORN TO WIN)	
met Frankie Davis en Lorne Gray	
TOEGANG 18 JAAR	

<p>LUXOR THEATER OOSTERHOUT - Tel. 3388</p> <p>Vanaf vrijdag 4 januari. Toegang elke leeftijd</p> <p>MARCELINO BROOD EN WIJN 1955</p> <p>met de vijfjarige PABLITO CALVO de jongen die U nooit meer vergeet!</p>	<p>LUXOR THEATER Oosterhout - Tel. 3389</p> <p>Vanaf vrijdag 13 september. Toegang 18 jaar</p> <p>1955</p> <p>THEO LINGEN en HANS MOSE ROMAN STELLAN KERNIS MOELEN KUNSTEN TULLEN</p> <p>CARNAVAL IN WIEN</p> <p>Enorm succes!</p>
--	--

Films uit 1956 en 1957

<p>LUXOR THEATER OOSTERHOUT - TEL. 3389</p> <p>Vanaf Vrijdag 12 oktober Toegang elke leeftijd</p> <p>Victoria</p> <p>en haar Huzaar</p> <p>naar de Operette van PAUL ABRAHAM</p> <p>EVA BARTOK - FRANK FELDER RUDOLF FORSTER - GRETHE WEISER</p> <p>in EASTMANCOLOR</p> <p>1956</p>	<p>LUXOR THEATER OOSTERHOUT - Tel. 3389</p> <p>Vanaf vrijdag 27 september Toegang 18 jaar</p> <p>1956</p> <p>GINA LOLLOBRIGIDA Europese wereld sensation</p> <p>RAYMOND PELLEGRIN JEAN CLAUDE PASCAU PETER VAN EYCK ARLETTY</p> <p>HET GROTE SPEL (Le Grand Jeu)</p> <p>Naar „Le Grand Jeu“ van Jacques Feyder en Charles Spaak. in EASTMANCOLOR in FRANS-ITALIAANSE CO-PRODUCTIE van NOVA-FILM</p>
--	---

Film uit 1958

Films gedraaid in 1961

LUXOR THEATER OOSTERHOUT

*Het programma in de beoordeling
van de Kath. Filmactie.*

Van vrijdag 17 t.m. maandag 20 febr.: Misdadige meisjes. Toelaatbaar voor 18 jaar en ouder.

Zondag 19 febr. om 2.30 uur: Het meesterbrein van Candy Rock.

Toelaatbaar voor alle leeftijden.

Dinsdag 21 en woensdag 22 febr.:

De vijand kwam 's nachts. Toelaatbaar voor 14 jaar en ouder.

Donderdag 23 febr.: Pal Joey, de nachtclub artist. Toelaatbaar voor 18 jaar en ouder.

Voorstellingen: dagelijks om 8 u.; zondag om 2.30, 6.45 en 9 uur.

LUXOR THEATER OOSTERHOUT

Van vrijdag 14 t.m. maandag 17 april:

ALS HET BLOED KOOKT.
(18 jaar).

Zondag 16 april om 2.30 uur:

**TARZAN'S VERBORGEN
SCHAT.**
(14 jaar).

Dinsdag 18 en woensdag 19 april:

**PELSJAGERS VAN
DE BERENRIVIER.**
(18 jaar).

Donderdag 20 april:
**'S NACHTS OP DE
BOULEVARDS.**
(18 jaar).

Dagelijks om 8 uur — Zondag om 2.30 — 6.45 — 9 uur.

LUXOR THEATER

*Het program in de beoordeling
van de Kath. Filmactie.*

Van vrijdag 9 t.m. maandag 12 juni: Schlager raketten (elke leeftijd)
Zondag 11 juni om 2.30 uur; Durango grijpt in (14 jaar).

Dinsdag 13 en woensdag 14 juni: De rode kaperkapiteit (14 jaar).

Donderdag 15 juni: De straat zonder naam (18 jaar). Dagelijks om 8 uur; zondag 2.30, 6.45 en 9 uur.

LUXOR THEATER

*Het program in de beoordeling
van de Kath. Filmactie.*

Van vrijdag 28 t.m. maandag 31 juli: „Nachtzuster Ingeborg" (18 jaar).

Dinsdag 1 en woensdag 2 augustus: „Ik zag hem vermoorden" (18 jaar).

Donderdag 3 augustus: „Rove Marie" (elke leeftijd).

Dagelijks om 8 uur - zaterdag en zondag om 6.45 en 9 uur.

Zaterdag 29 en zondag 30 juli om 2.30 uur: „De ondergang van de Mary Deare" (14 jaar).

Films uit 1963

Luxor-theater

De Stem 5-1-1963

De hoofdfilm is dit weekeinde „De laatste der Vikingen”, tot en met maandag in het Luxor-theater te zien. In deze Italiaanse film heeft de regisseur verschillende wreedheden van de barbaren zo langdurig verwerkt, dat men de avontuurlijke geschiedenis niet voor al te jeugdigen toelaatbaar kan achten. K.F.C.: 18 jr.

Dinsdag, woensdag en donderdag komen de liefhebbers van de griezelverhalen aan chun trek. Regisseur Roger Corman vervaardigde een gruwelfilm naar een verhaal van Edgar Allan Poe; acteurs zijn o.a. Vincent Price, John Kerr en Barbara Steele. In een Spaans kasteel zoekt een broer naar de oorzaak van de dood van zijn zuster, maar zij blijkt helemaal niet dood te zijn. K.F.C.: 18 jr.

LUXOR THEATER

OOSTERHOEK TEL. 2308

Vrijdag 1 maart om 8 uur, zaterdag 2 en zondag 3 maart om 7 en 9 uur

ELVIS PRESLEY

van HAL WALLIS producer

Een unieke, opwindende muziekromantiek in het mannlicht, in de grootste musical van het jaar!

BLUE HAWAII

Technicolor
Tegelijk ook te zien

Uit deze advertentie blijkt dat er in de week ook films werden gedraaid. Ook muziekfilms waren in de jaren 60 populair en zeker die waar Elvis Presley in optrad.

Er werden niet alleen films gedraaid. Er werden toneelstukken opgevoerd, er traden artiesten op en er werden muziekvoorstellingen uitgeoefend.

In 1941 trad Winando op in De Koppelpaarden

Deze artiest werd geboren in Breda op 10 februari 1902 onder de naam Hendricus van Heusen. Jaren later zou hij onder de naam Professor Winando grote bekendheid verwerven. Hij vierde triomfen als

goochelaar, illusionist, paragnost en magnetiseur in Nederland, België tot aan Parijs toe. Avond aan avond trok hij volle zalen. Zijn grootste stunt was dat hij tijdens de oorlogsjaren bij een van zijn voorstellingen een politieagent die NSB'er was (en die voor de controle de zaal was binnengekomen), onder hypnose bracht en hem als poes over het toneel liet kruipen, melk liet drinken en miauwen. Hij stierf in Tilburg op 11 juni 1971.

Hotel Koppelpaarden

Telefoon 3 Oosterhout Telefoon 3

Woensdag 5 Februari a.s.

Aanvang HALF ACHT

komt de alom beroemde Fascinateur

WINANDO

b.g. „De Blanke Fakir”

met geheel nieuwe Experimenten

Prijzen 40, 60 en 80 cent

Plaatsbespreking Maandag t/m Woensdag van 12-2 uur

'Professor' Winando trad op 5 februari 1941 op in het Luxor Theater

In 1946 voerde toneelgezelschap Vandra het toneelstuk Soubrette op.

Soubrette

14-12-46

Spel in 4 bedrijven (5 Tafereelen)

op Donderdag 19 December a.s. door het

VANDRA-Tooneelgezelschap in

het Luxor Theater, Oosterhout

(s avonds half acht precies) Entree f 1,50 plus belasting

Plaatsbespreken: Zondag 15 December a.s. van 12-1 uur en verder elken avond vanaf 7 uur aan de Cassa van het theater

In 1948 werd er door Prof. Asselbergs een pianorecital uitgevoerd.

Oosterhout, 29 Januari 1948

L.S.

Wij hebben het genoegen U uit te noodigen voor een

PIANO-RECITAL

door den Zeer Eerw. Heer **PROF. ALPH. ASSELBERGS**

Programma:

- 1) SONATE in Es gr. t. HAYDN
- 2) ARABESKE SCHUMANN
- 3) SONATE H.-Moll LISZT
- 4) SONATE No. 1 TOEBOSCH
(eerste uitvoering)
- 5) „ PEZZI INFANTILI ALFREDO CASELLA

Deze Piano recital wordt gegeven in de kleine zaal van Hotel Koppelpaarden op Woensdag 4 Febr. a.s.

AANVANG 8 UUR PRECIES.

Entrée voor leden f 0.75 en voor introduce's buiten de gemeente woenschtig f 1.50

Het Bestuur.

Nog meer advertenties waarop vermeld wordt dat er toneelvoorstellingen plaatsvonden. Ook de A. V. R. O. gaat op tournee met De Windmolens onder leiding van Johnny Holshuysen.

<p>Het VANDRA toneel brengt: 5-4-47</p> <p>Trouwen... valt niet mee</p> <p>Blijspel in 4 bedrijven van J. Niemeyer Regie: J. de Jongh</p> <p>Slechts 1 uitvoering op Donderdag 10 April i. h. Luxor Theater te Oosterhout</p> <p>Entree f 1.50 (belasting inbegrepen)</p> <p>Aanvang half acht.</p> <p>Plaatsbespreken vanaf 6 April (1e Paasdag) v. 12-1 aan de kassa van het Luxor Theater</p>	<p>DINSDAG 27 SEPTEMBER a.s. 1955</p> <p style="text-align: center;">VERENIGING WINDMOLENS</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>NEL OOSTHOUT brengt ten tonele „DE KRUIKRIJG”</p> <p>Plaatsbespreking Zondag 25 Sept. van 11.30-12.30 uur aan de Cassa van het Luxor Theater. Voor leden f 1,75 incl. belasting.</p>
---	--

Ook Johnny Jordaan en Rosa Spier, een harpiste, traden in het Cinema Theater op. Van die voorstelling was ondergetekende samen met zijn broer ooggetuige.

**TONEELGROEP
„OOSTERHOUT”**
brengt op
Donderdag 8 Sept. 1955
in het Luxor Theater voor
de Commissie Culturele
Samenwerking Oosterhout
e.o. haar première van het
blijspel

„De Herbergierster”
van Carlo Goldoni.

TOEGANGSPRIJS: f 1.50 (alles inbegrepen)
voor leden van „Aurora” f 1.25 (alles inbegrepen)
voor Donateurs C.C.S. en leden samenwerkende
organisaties zie convocaties **1955**

PLAATSRESERVEEREN: vanaf Zaterdag 3 Sep-
tember, dagelijks van 6-7 uur bij Jac. Meeuwissen,
Baroniestraat 4, Oosterhout, Telefoon: 3348.

DE WINDMOLENS DRAAIEN
De **A.V.R.O.** op tournee met

DE WINDMOLENS
o.l.v. Johnny Holshuysen,
met zang van **Truusje Koopmans**
en **Dick Doorn**. Conferances van
Mans uut Twente en **Mr. Doodle**.

Oosterhout, LUXOR THEATER,
donderdag 22 november.

Kaartverkoop: vanaf maandag 19 november van
19-21 uur aan de zaal.
Maandag 19 november van 19-20 uur uit-
sluitend voor leden op vertoon van lidmaat-
schapskaart.

De prijs per plaats bedraagt f 1.75 incl. bel.
Plaatsreserveren 10 ct. per plaats.
Aanvang der voorstelling 20.00 uur.

Luxor Theater
Donderdag 5 Januari - 8 uur

GALA FEESTAVOND!!!

• **Johnny** •
Jordaan

met een daverende revue-show!!

overweldigend succes!
overal uitverkochte zalen!

Bezoek Uw plaatsen:
op de bioscoop casse uren
en Donderdag van 10-12 uur **1956**

Kon. R.K. Gemengd Koor „AURORA”

CONCERT
met medewerking van
ROSA SPIER

Werken van VIVALDI, BRUCKNER, MOZART,
SWEELINCK, FRID.

Donderdag 12 december om 8 uur in het Luxor Theater.
Prijzen der plaatsen: 2.50 en 1.50.

Voorverkoop Boekhandel S. A. Vermijs en Zonen
Leijzenhoek 1, Tel. 3733 en des avonds voor de
uitvoering aan de zaal. **1957**

Wij hadden vrijkaartjes gekregen van Rector Fick dirigent van de Oosterhoutse Nachtegalen. Wij hadden die kaartjes gekregen omdat

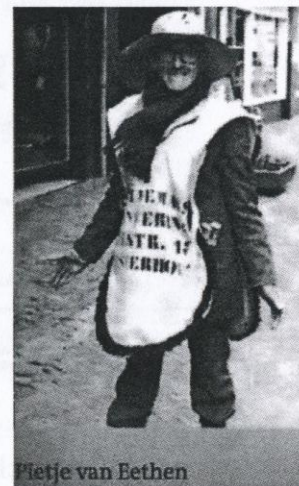
we goed ons best hadden gedaan. Hadden we dat maar niet gedaan. Dit soort muziek was niet voor ons bedoeld, maar we moesten tot het einde blijven.

In 1955 trad het Brabants Orkest samen met Aurora op in het Luxor Theater en werden er ook cabaretvoorstellingen gegeven. De affiches geven hier meer informatie over.

Pietje van de bioscoop

Pietje van de bioscoop was een bekend manneke in het Oosterhoutse, iedereen kende hem wel. Hij heette eigenlijk Pietje van Eethen en kwam ergens uit Het Utrechtse. Hij was alleen niet de slimste. Piet is ver voor de oorlog naar Oosterhout gekomen en was nog een jong manneke toen hij in het vermaarde Hotel De Koppelpaarden aan de Leijsenhoek in dienst trad. Piet werd daar piccolo. Het hotel had nogal wat kamers. En een piccolo was geen overbodige luxe. Dat werk heeft Piet gedaan tot de klad kwam in het hotel. Begin jaren zestig was het dus afgelopen met het hotel en dus

ook met het baantje van Pietje.

Gelukkig was achter het hotel de bioscoop Luxor. Eigenaar Bakker kon Piet wel gebruiken om de mensen naar hun plaatsen te wijzen en vooral om de bioscoop schoon te maken. Daardoor is Pietje van de Koppel Pietje van de Bioscoop geworden.

Intussen woonde hij nog steeds in zijn kamertje in het hotel. Want dat stond leeg. Pietje kreeg wel een groot probleem toen de bioscoop ging sluiten en het hotel werd verkocht aan Victor Boeren. Pietje stond op straat, had geen kamer en geen werk meer en het ergste was geen geld, want Pietje was jarenlang uitgebuit. Hij is toen opgevangen door een familie uit de Kegelstraat en kreeg daar een kamertje.

Ook kreeg hij daar te eten. Pietje wilde dat niet gratis en is toen aan zijn derde leven begonnen, namelijk als levende reclamezuil en sandwichman. Ook deed hij hier en daar opruimwerkzaamheden.

Veel bracht dat niet op maar een ander inkomen had Piet niet.

Dat werd gelukkig beter toen hij 65 jaar werd, dat moet zo begin jaren zeventig geweest zijn. Hij is nog 72 jaar geworden.

In maart 1966 moet bioscoop Luxor-theater de deuren sluiten. De tv in de huiskamer zorgt ervoor dat Luxor steeds minder bezoekers trekt.

Oosterhout zal echter in 1967 al weer een nieuwe bioscoop krijgen.

F.Luxembourg, exploitant van een reizende bioscooponderneming, opent dan in buurthuis De Pannehoef aan de Wilhelminalaan een cinema. De eerste voorstelling betreft de filmmusical The Sounds of Music. Maar in 1968 worden om de bezoekersaantallen op te schroeven pikante sexfilms geprogrammeerd.

Andere zalen waarin films werden gedraaid

- In het Bondsgebouw St. Joseph in de St. Janstraat werden films gedraaid. Er werden ook toneelstukken opgevoerd en muziekuivoeringen verzorgd. Dat was vooral in de jaren 40 en 50.

EXTRA BULLETIN!
 (LINDELUK VOOR VERLOFING VERLEGGEVEN)
 De tekkenende film:

TOT VIJF OVER TWAALF
 (Hi- fünf oach Zwölf)

Het drama dat begint in het jaar 1900 en eindigt in de bunker van Hitler 1945! Nog nooit vertoede historische opnamen, welke 10 jaar lang verboden zijn geweest. Na Amrita de laatste van het jaar 1955. * Film en televisie uitzending!

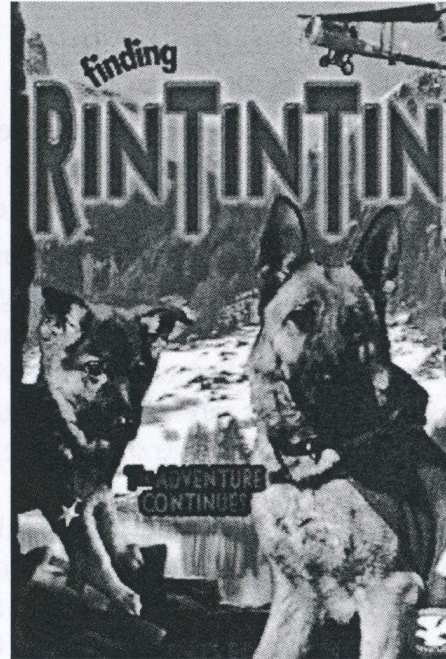
Hitler en-Eva Braun,	Roosevelt, Churchill,
Goebbels, Göring,	de Duitse Keizer,
Himmler, Dönitz,	de Tsaar von
Julius Streicher,	Rusland,
Ribbentrop,	Stalin,
Seys Inquart,	Hindenburg,
Kettel, Mussolini,	Eisenhouwer
OPNAMEN UIT DE	OPKOMST en ONDER-
GEHEIME ARCHIEVEN	GANG v. NAZI-DUISTLAND

Het privé-leven van Hitler en Eva Braun op Berchtesgaden
 De meertalige bombardementen op Warschau, Rotterdam, Londen
 De geïntimideerde overval der Japanners op Pearl Harbor
 De overgave van Stalingrad en de chaotische terugtocht uit Rusland.
 De laatste zitting op Hitler. Met gel. van Hitler en Eva Braun. Prinses Neuwienberg.

TOEGANG TIENLUUD HOVEN 10 JAAR

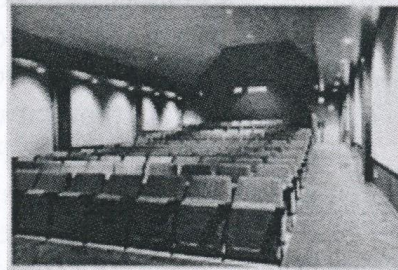
Na 12 weken den Haag slechts 2 dagen
K.A.B.-GEBOUW 9-11-56
 zaterdag 10 nov. en zondag 11 november
 Dagelijks 7 en 9.15 uur. Prijzen f 1,-
 1,50, 2,-. Kaarten aan de zaal dagelijks
 van 11-2 en vanaf 5 uur. Telefoon 3847

Alle opnamen zijn ter plaatse tijdens de gebaartenissen in werkelijkheid opgenomen.

De hond Rintintin, de redder in nood

- Dick Dreyer had in de Klappeijstraat een filmzaal gebouwd waar ongeveer 100 mensen films konden bekijken. Die zaal heette het Scala Theater. Ook deze bioscoop was geen lang leven beschoren.
- Ook in buurthuis de Slotjes werden op zaterdagavond filmvoorstellingen gegeven.
- In het Patronaatsgebouw van de broeders in de Arendstraat werden vooral jeugdfilms gedraaid.

Scala Theater, het was eigendom van Dick en Annie Dreyer, eigenaars van café De Beurs in Oosterhout.

Iedereen kent wel de films van de hond Rintintin waarvan vooral de jeugd kon genieten.

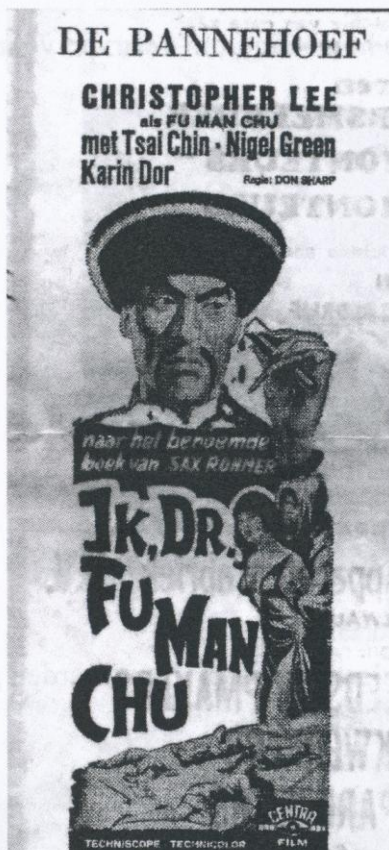
Broederhuis aan de Arendstraat
De zaal waarin films werden gedraaid heette St. Jan.

- Buurthuis De Pannehoef was de plaats waar ook films werden gedraaid.
- En tegenwoordig in Filmtheater De Bussel kun je met een zekere regelmaat films bekijken.

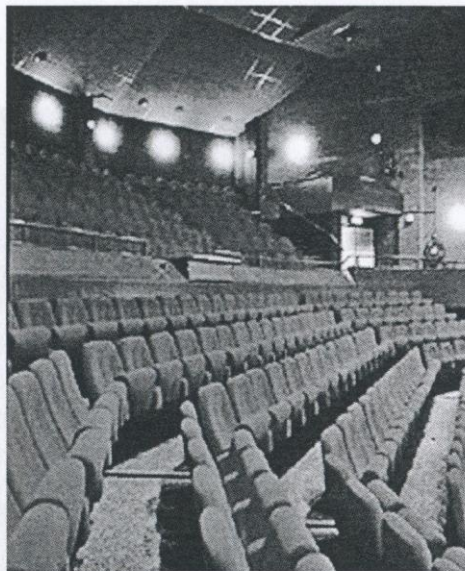
Eigenlijk heeft Oosterhout na Luxor Cinema geen "echte" bioscoop meer gekend en waren de Oosterhoutse filmliefhebbers vooral aangewezen op de bioscopen in Breda.

De Pannehoef in de Wilhelminalaan
Nu is het het Huis voor Amateurs

Film uit 1970 die in De Pannehoef werd gedraaid

Filmtheater De Bussel

Film Song for Marion draaide in 2013 in De Bussel

Geraadpleegde literatuur

- J. Oomen: Kent u ze nog de Oosterhouters.
- J. Van den Bosch: Jongens van toen.
- L. Meulemeester: Van de kinematograaf tot cinema Luxor.

- J. Verhulst: Duizend en Een Bizonderheden uit het Oude Oosterhout deel 1 en 2.
- Paul Spapens: De geschiedenis van de film op de Tilburgse kermis.
- Krantenknipsels uit Het Kanton en Dagblad De Stem.
- Foto's uit het archief van Tilburg.
- Foto's archief Heemkundekring De Heerlijkheid Oosterhout.
- Programmaboekjes revues Eerst Eten en 't Zal Oe Overkomme.
- Foto's van films uit het filmarchief.
- Ansichtkaarten in bezit van Nico Bekers.
- Affiches uit internetsite Het Geheugen van Nederland.
- Krantenknipsels en affiches in bezit van Theo Adriaanse.
- www.delpher.nl, site Koninklijke Bibliotheek, Den Haag

Nico Bekers, mei 2013

Oosterhoutse jongens in dienst van het leger van Napoleon

Inleiding

Mijn artikel In het heemkundeblad nummer 1 van 2010 heb ik een algemeen overzicht gegeven over:

- de invoering van de dienstplicht
- wie wel en wie niet in aanmerking kwam om dienst te doen
- de uitvoering van de dienstplicht door het bestuur.

Voor de invoering van de dienstplicht werd bij conflicten gebruik gemaakt van huurlegers. Deze legers bestonden uit vrijwilligers die het beroep van soldaat voor een korte of lange tijd uitoefenden. Naast de marketentsters trokken ook de vrouwen en kinderen van de soldaten mee. Waar pa was, was eten en drinken.

Het werken met zo'n leger in zijn eerste veldtocht (1796 - 1797) in Noord-Italië vond Napoleon dan ook niets.

Als Napoleon in 1798 het alleen voor het zeggen krijgt voert hij de dienstplicht¹.

In Nederland wil Napoleon ook dat zijn broer, koning Lodewijk Napoleon, wanneer deze in 1806 aan de macht komt de dienstplicht invoert. Deze houdt dit tegen omdat hij vindt dat de Nederlander meer handelaar dan vechter is.

Ook Napoleon sloeg de Nederlandse soldaat niet hoog aan. Daar en tegen had hij wel grote bewondering voor onze zeemacht.

Napoleon moet dus wachten tot hij zijn broer in de zomer van 1810 dwingt om af te treden en Nederland bij Frankrijk wordt ingelijfd.

Het gaat niet goed in Spanje. In 1808 is hij het land binnen gevallen en zijn broer Jozef daar tot koning benoemd. De Spanjaarden zijn het daar niet mee eens en ze vielen het leger vooral in de steden met hun smalle straatjes aan.

Napoleon was oorlogsvoering op deze manier, die de Spanjaarden guerrilla (kleine oorlog) noemden, niet gewend en het werd een langdurige strijd. Deze werd in 1813 in de slag bij Vittoria ten gunste van de Spanjaarden beslist.

Deze nederlaag voor Napoleon was ook een gevolg van het terugtrekken van een gedeelte van zijn troepen voor zijn strijd tegen Rusland²

De Oosterhouter Arnold Jacobs, fuselier in de 4e bat., 5e comp. van het 50e infanterie reg, overleed, tijdens deze oorlog, op 10 april 1812 in het burgerlijk hospitaal 'l'Eviché van Pamplona³.

De dienstplicht moet snel worden ingevoerd want Napoleon heeft soldaten nodig voor zijn strijd tegen de Russen.

Napoleon laat meteen, in juni 1810, de bestaande Hollandse regimenten omvormen tot vijf infanterieregimenten. Deze, het 123e, 124e, 125e en 126e Regiment van Linie, werden opgenomen in 'La Grande Armée' dat in juni 1812 met ruim 600.000 man richting Rusland trok⁴.

De rekrutering

In 1811 moet het gemeentebestuur uit de lichteningen 1808, 1809, 1810, en 1811 de benodigde soldaten rekruteren.

In het decreet van 3 februari 1808⁵ waren uitgezonderd:

- die welke in het zeewezen ingeschreven zijn,

Fuselier in uniform model 1812
(John R. Eling, Napoleonic uniforms
Bibliotheek Legermuseum exemplaar-
nummer: 000060060)

- die welke vrijwillig dienst genomen hebben,
- die welke gehuwd zijn voor de 7^e februari 1808 vrijgesteld waren:
 - de broers van de dienstplichtigen in het leger, mits deze laatsten niet vrijwillig dienden of remplaçanten waren,
 - de enige zonen van weduwen,
 - de zonen van een vader van 71 jaar of van een weduwe van gelijke ouderdom
 - de oudste broer van ouderloze kinderen.

Het aandeel van 86 mannen tot de Land armee en die van 45 mannen tot het Zeewezen, die het arrondissement of den omtrek van Breda, op de klasse van de Conscriptie van 1808 moet leveren, zal genomen worden, in de streken van het arrondissement of den omtrek, nemende tot basis, de algemeene bevolking, aangezien het getal der manschappen, de Conscriptie tot het Zee-weze, en de Kanoniers des kustwachers uitmaken.

Artikel 1 uit het Keizerlijk Decreet van 5 februari 1811 betreffende het opnemen van de dienstplichtigen uit het jaar 1808 in het arrondissement Breda en omgeving

In onderstaande tabel staan alle jongens van 20 jaar oud. Geboren in Oosterhout of in 1808 daar wonend.

Volg-nr	Naam	Voornaam	Geboren		Nr lo-ting	Opm.
1	Jacobs	Arnouds	01-03-1788		1	Overl. Burgerlijk hospitaal l'Eviché Pamplona, Spanje
2	Bierwagen	Guillaume	12-06-1788		19	Loopt mank
3	Gool van	Pierre Jean	08-08-1788			Overl. O'hout, 27-01-1801
4	Dongen van	Paul Antoine	20-08-1788		3	Geh. O'hout, 23-12-1810
5	Steenoven van	Mathieu	17-12-1788	reserve	16	Vader overl, vlgs moeder werkt zoon in Antwerpen
6	Mook van	Corneille	31-03-1788	reserve	22	

Volg- nr	Naam	Voornaam	Geboren		Nr lo- ting	Opm.
7	Simons	Guillaume	?			Geboren in Den Brielle, niet zeker van zijn leeftijd
8	Hoog de	Henri	?			Geboren in Sluis, niet zeker van zijn leeftijd
9	Haarbosch	Jean Louis	26-12-1788		12	Zwaluwe ¹
10	Rijthoven van	Leonard	26-05-1788	vrijgesteld	18	
11	Marcelissen	Jean	08-11-1788		62	
12	Ham van	Gisbert	10-10-1788		13	
13	Meeuwissen	Andries	23-02-1788		23	Ouders overl., woont in Standardbuiten
14	Kleijberg	Bastën	18-04-1788		9	Vlgs de commissaris van scheepvaart te Geertruidenberg staat hij al ingeschreven als matroos
15	Noort van de	Pierre	04-09-1788	reserve	26	Heeft zijn certificaat en staat bij de commissaris van scheepvaart te Geertruidenberg ingeschreven als schipper
16	Vissers	Adriën	02-02-1788	vrijgesteld	2	Geb. te Standardbuiten, ouders overl., geh. Woont sinds 2 jaar in O'hout
17	Ham van	Michel	12-01-1788	ingeloot	18	Overl. 03-04-1813 in militair hospitaal te Breda
18	Etten van	Jean	10-05-1788		38	
19	Loon van	Gerard Antoine	20-06-1788	ingeloot	17	
20	Schoenmakers	Guillaume	28-05-1788	vrijgesteld	5	

Volg- nr	Naam	Voornaam	Geboren		Nr lo- ting	Opm.
21	Snoeren	Corneille	21-05-1788		68	Geb, Loon op Zand
22	Meer van	Henri	12-06-1788	vrijgesteld	42	
23	Noot van der	Corneille	10-02-1788	ingeloot	49	
24	Pluijm van der	Pierre	04-12-1788	reserve	35	Door de prefect van Antwerpen ingeschreven als matroos te Geertruidenberg
25	Gool van	Adriën	23-08-1788		7	
26	Logt van der	Corneille	15-07-1788	ingeloot	5	Vader overl.
27	Rombouts	Corneille	13-09-1788			Overl. O'hout 25-01-1807
28	Pals	Denis	08-02-1788		51	Overl., zijn ouders moeten het bewijs leveren
29	Dijk van	Guillaume	21-10-1788			Overl.
30	Kouwelaar	Adam	17-08-1788	vrijgesteld	9	
31	Beek van	Jean	03-05-1788		47	
32	Sagius	Mathieu	14-12-1788		53	
33	Knapen	Jean Gisbert			34	Geboren in St Huijbrechts- Lille waar hij vlgs zijn broer verblijft
34	Akkermans	Guillaume	30-06-1788		21	
35	Jordens	Evert	?		6	Woont vlgs vader in Rotterdam
36	Pieterse	Chretiën	20-01-1788		61	
37	Grenu	Gisbert	27-07-1788		25	
38	Crul	Guillaume	06-05-1788			Overl. 12-09-1806
39	Maas	Pierre	09-07-1788		10	Zijn broer is kustwacht te Geertruidenberg

Volg- nr	Naam	Voornaam	Geboren		Nr lo- ting	Opm.
40	Jong de	André Da- den	05-10-1788		23	Geh. 14-10-1810
41	Verkooijen	Antoine	31-07-1788		36	
42	Bink	Adriën	30-06-1788			Student theologie te Bavel
43	Daniëls	Jean	16-12-1788			Overl. 20-03-1796
44	Buis	Pierre	18-07-1788			Overl. 02-09-1798
45	Bossers	Martin	01-02-1788		45	Student theologie te Bavel
46	Bijnen van	Jean Bap- tist	24-06-1788			Overl. 07-03-1790
47	Jong de	Marin	15-03-1788		48	Geestelijk ge- stoord vanaf geb.
48	Horevoets	Antoine	14-06-1788			Overl. 05-01-1802
49	Rooij de	Guillaume	20-09-1788			Overl. 07-09-1794
50	Meel van	Pierre ?	18-11-1788	reserve	55	
51	Dorst van	Mathieu	16-05-1788		27	
52	Horrevoets	Adriën	11-01-1788		66	Moeder overl.
53	Evers	Jaques	01-03-1788		20	
54	Willems	Gerard	07-07-1788	afge- keurd	24	
55	Tempelaars	Jean	09-12-1788			Overl. 25-04-1795
56	Hoofden van der	Jean	26-02-1788	ingeloot	22	Met een ? aan de rechterkant van zijn gezicht
57	Broekhoven	Dominique	27-09-1788		26	
58	Dingemans	Adriën	26-10-1788		4	
59	Dekkers	Antoine	08-02-1788		2	
60	Zon van	Corneille	25-02-1788			Overl. 14-10-1794
61	Meijs	Gerard	24-11-1788		32	Student theologie te Bavel

Volg- nr	Naam	Voornaam	Geboren		Nr lo- ting	Opm.
62	Oostwegel	Pierre	07-12-1788			Ingeschreven in Amsterdam hij woont in Nieuwer Amstel
63	Pieters	Pierre	15-05-1788			Overl. 14-10-1795
64	Avoirt van der	Henri	11-12-1788			Overl. 20-09-1794
65	Gils van	Adriën	07-09-1788		52	Vlgs zijn zus hu- zaar in het 11 ^e reg. 14 ^e Esq. en is op- genomen in een hospitaal te Lille (Vlaanderen)
66	Severijns	Pierre	10-07-1788			Overl. vlgs zijn stiefmoeder
67	Mertens	Jean	25-06-1788		40	Geestelijk handi- cap
68	Flerron	Thomas	17-08-1788			Vlgs zijn oom overl. In Zeeland
69	Stokkum van	Pierre Ger- ard	14-11-1788			Overl. 1788
70	Roer van de	Theodore	07-06-1788	vrijgesteld	31	Geh. 30-12-1810 te Made
71	Nissen	Pierre	03-12-1788			Overl. 15-12-1789
72	Nollen	Jean	24-01-1788			Overl. 21-12-1788
73	Gils van	Gerard	25-07-1788			Overl. 1791, vader overl.
74	Bakx	Simon	22-11-1788			Overl. 29-11-1788
75	Philipse	Jean	21-05-1788			Overl. 1791
76	Jong de	Jean	13-08-1788			Overl. 08-04-1789
77	Beunis	Gautier Heleendert	27-07-1788		10	Geb. in Ouden- bosch, vlgs zijn vader geh., woont op Tholen
78	Gigneux de	Francis Adriën	04-12-1788	29		Geb. Groningen; onderluitenant 14 ^e Reg. Kurassiers in Lille (VI)

Volg- nr	Naam	Voornaam	Geboren		Nr lo- ting	Opm.
79	Kop	Henri	11-08-1788			Overl. 13-08-1788; begr. 14-08
80	Vermeulen	Christophe	08-01-1788			Woont in Den Haag
81	Boer	Jean	17-01-1788			Overl. 04-03-1798
82	Soffers	Corneille	15-08-1788			Overl. 17-03-1790
83	Gils van	Christophe	27-10-1788			Woont in Breda
84	Klijs	Christiën	16-04-1788	33		Woont in Made, geh. 20-05-1810
85	Nobelen	Corneille	24-11-1788			Woont in Raamsdonk
86	Vermeeren	Antoine	27-01-1788		10	Woont in Gilze
87	Opstal	Henri	08-05-1788			Woont in Chaam
88	Vermeulen	André	20-05-1788	ingeloot	20	Woont in Zevenbergen
89	Opstal	Antoine	05-03-1788			Ondanks intensief zoeken niets gevonden over zijn bestaan of woonplaats
90	Cloostermans	Gualter	05-11-1788			Woont in Breda
91	Muijshout	Mathieu	20-08-1788			Ondanks intensief zoeken niets gevonden over zijn bestaan of woonplaats
92	Sonnemans	Guillaume Sophine	17-08-1788			Ondanks intensief zoeken niets gevonden over zijn bestaan of woonplaats

Om tot een goede selectie te komen moesten de burgemeesters per lichtingsjaar een lijst opstellen waarin de volgende zaken moesten worden vermeld:

215
 QUARTIER
 de *Guertriveuberg*
 N.º 215 N.º 887

EMPIRE FRANÇAIS.

SINDICAT
 de *Guertriveuberg*
 F.º N.º

PRÉFECTURE MARITIME D'ANVERS.

CERTIFICAT D'INSCRIPTION.

Du nomme *Kleiberg Sebastiaan* inscrit
 sur la matricule de ce Quartier, F.º 215. N.º 887 en
 qualité de *Matelot*.

SIGNALEMENT.

Né à *Oosterhout* département de *Denys* *Nettrée*
 le *âge de 22 ans* taille d'un mètre *63* centimètres
 front *bas* nez *gros* yeux *gris* bouche
moynne menton *proéminent* visage *roux* cheveux
 et de *Cornelia Appelt* fils de *Henri Kleiberg*
 et de *Cornelia Appelt* marié *Garçon*
 demeurant à *Oosterhout*

Délivré à *Guertriveuberg* le *premier* *septembre* *1811*
 Le *S. Commissaire de Marine*
De la Haye

Atten. Les présents ne peuvent servir de passeport au Martin sans en avoir
 obtenu et dans tous les cas, il est obligé, sous peine de punition, de faire
 connaître ses divers changements ou mouvements sur Administrations de la Marine
 au lieu où il se trouve.

Verklaring van de commissaris van Marine dat Sebastiaan Kleiberg gestationeerd is als matroos, tevens is in dit document een persoonsbeschrijving opgenomen

- Naam en voornaam bij- of scheldnaam van de dienstplichtige,
- Geboortedatum,
- Namen, voornamen en woonplaats van de ouders,
- Geboorteplaats en signalement van de dienstplichtige,
- Lengte,
- Tegenwoordige woonplaats van de dienstplichtige,
- Beroep van de dienstplichtige en zijn ouders,
- Opmerkingen

Onder opmerkingen werd genoteerd of de opgeroepene al overleden, gehuwd was of al vrijwillig dienst genomen had of ergens anders woonde.

Na deze lijst werd een lotingslijst gemaakt die opgestuurd werd naar de onder prefect van het arrondissement Breda waar de loting werd gehouden. Het nummer wat getrokken werd staat in bijgevoegde tabel Onder 'Nr Loting' vermeld.

In de tabel zien we dat de zes gehuwden toch op de lotingslijst staan want zij waren allen na 7 februari 1808 getrouwd.

Bij het samenstellen van de definitieve lotingslijst staat genoteerd dat Guillaume Simons (7) in 1787 is geboren dus doet hij niet mee in de loting.

Gerard Vermeulen (88) en Wouter Cloostermans (90) stonden in de eerste lijst als onvindbaar vermeld maar bij de definitieve lijst blijken ze respectievelijk in Zevenbergen en Breda te verblijven.

Denis Pals, zoon van Adriaan Pals en Christina van Meel zou op 8 februari 1788 in Oosterhout geboren zijn. In het doopregister van Oosterhout staat hij ook niet ingeschreven.

In de definitieve lotingslijst Niet allen die moesten loten werden moesten in dienst. Van te voren was bepaald hoeveel militairen het arrondissement Breda moest leveren.

Aan de hand van deze gegevens werd het aantal per plaats bepaald.

ARRONDISSEMENT
N. O. S. D. A.
COMMUNE
de Vortebrouck

CERTIFICAT DU MAIRE.

Nous soussigné Jean Louis Janssens
Maire de la Commune de Vortebrouck

2 Lete
N° 198

Sur l'attestation de trois de nos habitans faisant partie de ceux qui sont assujettis à concourir pour la formation des Compagnies des Canoniers Gardes Cote, et n'ayant à reclamer ni la reforme ni l'exception;

- 1er Temoin Pestier Jean Cultivateur 1er lot N° 207
- 2e Temoin Pandouze Hubert Cultivateur 2e lot N° 193
- 3e Temoin Vauquelin Jean Cultivateur 2e lot N° 209

Certifions sous notre responsabilité personnelle et assez nous être assurés de l'exactitude de l'attestation qui nous a été faite, que le nommé

Vander Hoofden Jean fils de feu Jean Baptiste Vanderhoofden & de feu De Boon Jeanne ne le 26 février 1788. Sursis de Domestique, est fils aîné de son père et qu'il possède par son contrat de mariage de son père & sa mère avec lequel il est absolument seul

Fait à Vortebrouck le 30 Septembre 1813.

1er Temoin J. P. Peeters 2e Temoin M. V. Dingen 3e Temoin a. d'atari
 Le Maire J. Janssens

Bezwaarschrift van J. van der Hoofden

In de tweede versie van de lotingslijst zien we dat een aantal personen aangemerkt staan voor de zeemacht. Deze zijn:

➤	2 Bierwagen	Guillaume
➤	4 Dongen van	Paul Antoine
➤	10 Rijthoven van	Leonard
➤	24 Pluijm van der	Pierre
➤	35 Jordens	Evert
➤	39 Maas	Pierre
➤	40 Jong de	André (Daden)
➤	42 Bink	Adriën
➤	53 Evers	Jaques
➤	56 Hoofden van der	Jean
➤	58 Dingemans	Adriën

Alleen Evers en van der Hoofden hebben respectievelijk op 2 oktober 1813 en 30 september 1813 bezwaar aangetekend.

Evers geeft als reden dat zijn moeder weduwe en zijn inkomsten bijdragen in haar onderhoud.

Van der Hoofden heeft beide ouders verloren en zijn broers en zussen zijn afhankelijk van zijn inkomsten

De loting was gepland op 12 april 1811 om 9.00 uur

In de tabel staat ook vermeld of iemand is ingeloot, dus in dienst moest, vrijgesteld

De tabel is ook vergeleken met de lijst van 23 augustus 1814. Hierop staan de namen van de mannen van de lichte 1808 in Oosterhout stonden ingeschreven. Het is van iedereen niet duidelijk of ze ook allemaal daadwerkelijk in dienst zijn geweest. Wel staat bij vijf namen 'designé' (aangewezen) vermeld.

Bij twee van de vijf staat de opmerking 'is nog absent 23 augustus 1814'⁶.

N.º 48.

EXTRAIT MORTUAIRE.

(a) Désigner le nom de la commune où est situé l'hôpital; désigner aussi si l'hôpital est civil ou militaire, sédentaire ou ambulante.

COMMUNE de *Méda* (a)
HÔPITAL de *M. de Méda*

Du registre des décès dudit hôpital a été extrait ce qui suit:

Le Sieur *Hamham, Michel, Louis* (b)

*unilat. quarante huitième Régiment
de ligne, Compagnie d'Instruction, Première
Compagnie*

(b) Désigner les prénoms et nom du décédé, le corps et la compagnie dans lesquels il servait, s'il était enrôlé volontaire ou conscrit enrôlé, et de quelle classe; dans ce cas, désigner aussi la commune, le canton et le département où il a été enrôlé; s'il était remplaçant, on le désignerait, ainsi que les prénoms, nom, commune, canton département et classe de celui qu'il remplaçait.

natif de *Orthèze* canton de *l'orthèze* département de *l'Essonne* est entré audit hôpital le *trois* du mois de *juin* l'an 1813 et y est décédé le *trois* du mois de *juillet* l'an 1813 par suite de *phlogose* (c)

(c) Expliquer le genre de maladie ou de blessure dont il est mort.

Première Commune de l'Essonne
JE soussigné, *Economiste* dudit hôpital, certifie le présent extrait véritable et conforme au registre des décès dudit hôpital.

Fait à *Méda* le *trois* du mois de *juillet* 1813.

Nous, *Commissaire des guerres* chargé de la police de l'hôpital de *Méda* certifions que la signature ci-dessus est celle de *M. de Méda* *Economiste*, et que soi doit y être ajoutée.

Fait à *Méda* le *trois* du mois de *juillet* 1813.

N. B. On recommande la plus grande exactitude dans les actes de décès. Les prénoms et noms des décédés doivent être recueillis avec attention, ainsi que les lieux de naissance, cantons et départements, les noms et numéros des corps et compagnies; et le tout doit être écrit véritablement et dans l'ordre indiqué à la marge.

Overlijdensakte Michel van Ham, hij overleed aan een longziekte

De eerste is Michel van Ham uit Den Hout. Deze is volgens 'Extrait Mortuaire' op 3 april 1813 in het militair hospitaal te Breda overleden. In het overlijdensregister van 1813 in Breda staat zijn overlijdensakte onder nummer 127 vermeld⁷.

De tweede is Gerard Antonie van Loon. Over deze persoon heb ik nog niets terug gevonden.

Degene die in dienst moesten worden verzameld in de hoofdplaats van het departement. Voor de Oosterhouters was dit Antwerpen. Hier werden groepen van ongeveer honderd man geformeerd die te voet over Gent en Rijssel naar Abbeville in Noord Frankrijk trokken. Bij aankomst in het Garnizoen werden ze voorzien van een uniform, twee paar schoen, een ransel, een geweer en een patroentas. Na een goede week werd de rekrut bij een van de regimenten ingedeeld waar hij in de praktijk verder ervaring op moest doen⁸.

Het volgende artikel gaat over de lichtung 1809.

Piet van Beek

¹ <https://elzeluikens.wordpress.com>

² <https://duten.wordpress.com/.../2-mei-200-jaar-geleden-begon-de-spaanse-onafhankelijksoorlog>

³ Rijksarchief Antwerpen; overlijdens, nr 132/10

⁴ Angela Dekker: Parijs-Moskou 550.000 doden, Historisch Nieuwsblad, nummer 6, juni 2012.

⁵ Regionaal Archief Tilburg; Gemeentebestuur Oosterhout 1810-1933, toegangsnummer 2001 inventarisnummer 1270

⁶ Zie not 5

⁷ Rijksarchief Antwerpen; overlijdens, nr 132/10

⁸ J. van Gils; Vermiste Noordbrabanders, die dienden in de legers van Napoleon, De Brabantse Leeuw, 1989

Hollandse soldaten op een Spaans slagveld in 1808, het leger was een eenheid van het Koninkrijk Holland onder bevel van generaal-majoor David Hendrik Chassé

Colofon

Heemkundekringen hebben als doel het bevorderen van de belangstelling voor en de kennis van eigen volk en streek, volksgebruiken en de natuur, evenals het stimuleren van het behoud van historische waarden.

De heemkundekring 'De Heerlijkheid Oosterhout' houdt zich bezig met de geschiedenis van Oosterhout en haar kerkdorpen in de breedste zin van het woord. De activiteiten bestaan onder andere uit het verzamelen en vastleggen van historisch materiaal in beeld en op schrift en het presenteren door middel van publicaties, lezingen, tentoonstellingen enz.

Mocht u in het bezit zijn van historisch materiaal over Oosterhout en zijn kerkdorpen, dan willen wij dat graag lenen om te kopiëren of in te scannen, zodat het toegankelijk wordt voor de grote groep van belangstellenden en bewaard wordt voor het nageslacht. Natuurlijk zeggen wij ook geen nee als u het aan ons wilt schenken.

Bestuur:

Voorzitter:	vacant
Secretaris:	vacant
Penningmeester:	Toon Schapendonk
Overige bestuursleden:	Simon Burggraaf Ad van Groesen Martin van Halderen Frans Timmermans

<u>Ereleden:</u>	Jan Broeders Cor Huijben
------------------	-----------------------------

Secretariaat:

e-mail

<u>Bezoekadres:</u>	op afspraak) Huis voor Erfgoed (achterom Trefpunt Heemkunde Zandheuvel 51 4901 HT Oosterhout tel. 0162 856133
---------------------	---

Website:	http://.heemkundeoosterhout.nl
E-mail:	hkoosterhout@gmail.com

Lidmaatschap:

Leden betalen een contributie van € 25,00 per kalenderjaar.
Inwonende gezinsleden betalen een contributie van € 10,00 per kalenderjaar. Per adres wordt slechts één exemplaar van het ledenblad bezorgd/verstuurd.
Het banknummer van Heemkundekring De Heerlijkheid Oosterhout is:
NL 71 RABO 0126.3462.24
Aan- en afmeldingen van het lidmaatschap schriftelijk bij het secretariaat.
Het lidmaatschap eindigt na schriftelijke opzegging op 31 december daarop volgend.

Abonnees:

Het is voor personen en instellingen mogelijk een abonnement op het ledenblad te nemen (zonder lidmaatschap). De kosten hiervan bedragen €20,00 per jaar (vier edities). Voor buitenlandse abonnees wordt dit bedrag verhoogd met de verzendkosten.

Redactie ledenblad:

E-mail:

Piet van Beek

medblad.hko@gmail.com

Adverteerders:

Zij, die zich bereid hebben verklaard gedurende tenminste een kalenderjaar (vier edities) een advertentie te plaatsen in het ledenblad.
Voor mogelijkheden en kosten kunt u contact opnemen met de redactie of met het secretariaat.